

Bästa Konferensen-deltagare, Bästa Biennalen-arrangör, Bästa Biennalen-samverkanspartner och du generellt nyfikna...

Den 6 november hölls Bästa Biennalens årliga *Bästa Konferensen*. Titeln och temat för konferensen var *Lek demokrati och medskapandeprocesser*. Ett åttiotal deltagare mötte upp på Skisserna Museum för att presenteras för och bearbeta begrepp som "lek", "demokrati", "kreativitet" och hur vi kan lära från av varandras positiva erfarenhet. Medskapandet löpte som en röd tråd genom dagen. Här nedan följer en kort sammanfattning av dagen stött av dokumentation från konferensens föreläsare och processledare, tillsammans med en krönika av journalist Anna Hörnell som satt med under dagen. Missa inte heller filmen från konferensen – länk nedan!

*

Syftet med Bästa Konferensen 2023 – *Lek demokrati och medskapandeprocesser* – var att synliggöra nätverket Bästa Biennalens styrkor och erfarenheter samt att undersöka ett nätverkets "vi" – vad är vi idag, vad vill och kan vi bli, hur gör vi det tillsammans? Ledorden lek, demokrati och medskapande processer sammanfattar det omfattande och viktiga uppdrag nätverkets arrangörer och samverkanspartner har gemensamt – barn och ungas möten med konsten och kreativiteten. Bästa Biennalen är ett mångfacetterat, kompetensrikt och framgångsrikt nätverk som funnits i 10 år. Målet med konferensen var att den skulle inspirera och bidra med verktyg som behövs för att ta nästa kliv in i en ny tioårsperiod.

I vanlig ordning samproducerades konferensens innehåll med Konstpedagogiskt Nätverk Skåne, med Skissernas Museum i vars Birgit Rausing-sal konferensen hölls och med Statens Konstråd som tillhandahöll konferensens processledare.

*

Konstnär Cecilia Sterner och Lena Jungmark, arkitekt och nationell koordinator för barns och ungas utemiljö på SLU Tankesmedjan Movium presenterade under förmiddagen projektet *Lek för demokrati*, som är ett 4-årigt forskningsprojekt och samarbete mellan Konstfrämjandet Skåne, Lunds universitet LTH, SLU Tankesmedjan Movium, Ängelholms kommun och Form/Design Center. Projektet utformades kring planerna för ett nytt stadshus i Ängelholm. Syftet med projektet var att utveckla en ny tvärdisciplinär arbetsmetod där det offentliga rummet gestaltas utifrån konstnärliga processer och barns lek (se bilaga nedan).

Stödda av processledarna Kajsa Balkfors och Jesper Hög gruppdiskuterade sedan konferensdeltagarna utifrån *Lek för demokrati*-presentationen, problemställningarna "Vad är det för skillnad på att arbeta fritt konstnärligt och fri lek – hur balanseras fritt skapande mot en konkret kontext?" och "Hur undviker vi childwash – är vi medvetna om och hanterar maktstrukturerna mellan barn och vuxna?"

*

Under eftermiddagen ledde Kajsa Balkfors och Jesper Hök konferensdeltagarna i problematiserandet av möjligheterna av att *Lära från positiva erfarenheter* – ”hur kan vi lyssna och lära av varandras positiva erfarenheter – hur kan vi förändra och utveckla genom medskapandeprocesser, där demokrati, kreativitet och lärande står i centrum?” I grupper om tre fördes ”uppskattande utforskande samtal” där var och en berättade om tillfällen där man lyckats skapa bra verksamhet och samverkan och vilka framgångsfaktorerna varit (se bilaga nedan).

Därefter bidrog konferensens deltagare med teman i en ”deltagarstyrd agenda”, där för deltagarna ytterligare centrala frågeställningar diskuterades i större grupper (se bilaga nedan):

- *Dokumentation – bra eller dåligt*: när är det lämpligt/olämpligt att dokumentera en process, när kan det störa, varför gör vi det och hur gör vi för att det ska funka för alla inblandade?
- *Hur kan konstpedagogiken bidra till framtidens demokrati*
- *Konst på landsbygden*: hur etablera verksamhet och skapa kontinuitet genom samarbeten, uthållighet, kommunikation och kreativ finansiering
- *Vad är konstens roll i barn & ungas visionskapande för en väg ut ur klimatkrisen*: möjligt tema i Bästa Biennalens arbete?
- *Konstens egenvärde – förutsättningar och betydelse*
- *Se Din Konst – presentation av digitalt rum för presentation och synliggörande av barns konst*
- *Bästa Labbet och barn & ungas medskapande i Bästa Biennalen och programmeringen av Bästa Festivalen 2023*: projekt som initieras av arbetsteamet i Ystad mot slutet av 2023 både i teori, praktik och rumsligt, där ungdomar, nätverkets arrangörer och samverkansparter på olika sätt bjuds in att ”labba” kring begreppet ”medskapande” på alla nivåer. Ett mål är att unga i klart högre grad än tidigare ska vara medskapare till innehåll och produktion i Bästa Festivalen 2025.

Efter samtal i grupper om ”deltagaragendans” teman samlades alla och återberättade vad respektive grupp talat om och kommit fram till.

Avslutningsvis tackade Bästa Biennalens arbetsteam för dagen, allas engagemang och lovade fortsatt samverkan och utveckling i medskapandets namn.

Bilagor:

- nedan: Program & process – Balkfors & Hök
- nedan: Lek för demokrati –Jungmark & Sterner
- nedan: Krönika av Anna Hörnell
- nedan: Kontaktlista

- Länk till [Bästa Konferensen-filmen](#)

BÄSTA KONFERENSEN 2023

6 november

LEK DEMOKRATI & MEDSKAPANDE PROCESSER

I SAMVERKAN

KONST
PEDAGOGISKT
NÄTVERK
SKÅNE

Statens
konstråd

SKISSERNAS MUSEUM
MUSEUM OF
ARTISTIC PROCESS AND
PUBLIC ART

Syfte

Syftet med konferensen är att **synliggöra nätverket Bästa Biennialens styrkor och erfarenheter samt ett undersökande av nätverkets ”vi”.**

Vad är vi idag, vad vill vi och vad kan vi bli?

Hur gör vi det tillsammans?

Mattias Givell
Anna Norberg

Cecilia Sterner
Lena Jungmark

Kajsa Balkfors
Jesper Hök

Program

- 10:00 **Välkommen och inramning**
Vilka är vi som är här?
Vad vill jag med Bästa Konferensen?
Kort paus
Lek för demokrati
- presentation och workshop
- 12:30 Lunch
- 13:30 **Storytelling**
- uppskattande utforskande av våra erfarenheter
Deltagarnas agenda - introduktion
Fika
Deltagarnas agenda - valbara samtal
Reflektion i helgrupp
Uppsummering och avslut
- 16:45 Slut

Bild/Konst-
lärare

Konstnär

Skärm

Konstkonsulent

Pedagog
(Konst-, bild-,
design-)

Kultur-
utvecklare

*Vad är det ni främst
bidrar med till
nätverket?*

Intendent

Verksamhets-/
Projektledare

Annat

Vilka perspektiv finns representerade idag?

Gå till det perspektiv du huvudsakligen bär här idag.

Check in i grupper om fyra

Gör en kort presentationsrunda, max 1 min per person:

Vad är jag nyfiken på, vad vill jag lyssna efter/prata om?

Nu är det dags för en kort

Vi ses här igen klockan 10:50!

Lek och Demokrati

Presentation och dialog

Cecilia Sterner och Lena Jungmark

Dialog i kvartetter (ca 20 min)

Vad är det för skillnad på att arbeta fritt konstnärligt och fri lek?

Hur balanseras fritt skapande mot en konkret kontext?

Dialog i kvartetter (ca 20 min)

Hur undviker vi childwash?

Är vi medvetna om och hanterar maktstrukturerna
mellan barn och vuxna?

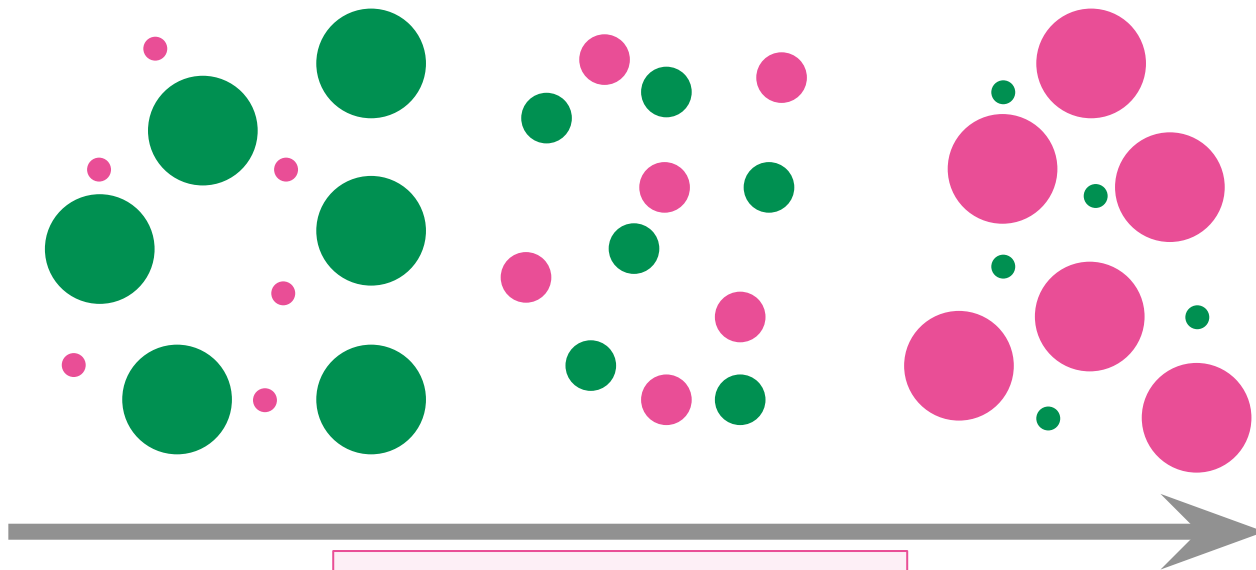

Nu är det lunch!

Vi ses här igen 13:30

Uppskattande utforskande

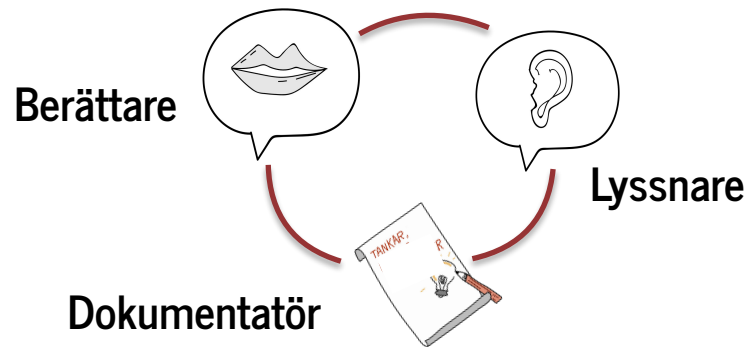
Utgångsläge

*"Framtiden är redan här, den är
bara inte så jämnt utbredd"*

William Gibson

Önskat läge

Uppskattande utforskande samtal

Steg 1: Berätta och lyssna på varandras berättelser

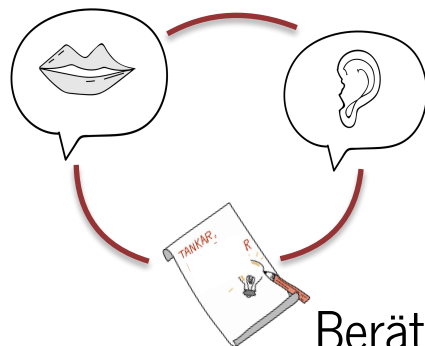
30 minuter

Steg 2: Reflektera och formulera framgångsfaktorer

10 minuter

Åter i helgrupp 14.25

Uppskattande utforskande samtal i trios

Steg 1 ca 25 min.

- 7 minuter per berättare:
 - 5 min: Berättaren delar
 - 2 min: Lyssnare & dokumentatör speglar
- Byt roller, alla kommer ha alla roller.

Berätta om ett tillfälle där du/ni lyckades skapa bra verksamhet och samverkan

Stödfrågor till berättelsen:

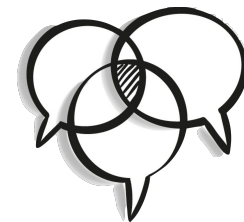
Vad hände, vad gjorde ni inblandade konkret?

Vad möjliggjorde engagemanget?

Vilka förutsättningar fanns på plats?

Vad blev möjligt (för målgrupper, dig, er) ur detta?

Uppskattande utforskande samtal

Steg 2 ca 10 min.

- Reflektera tillsammans utifrån era olika berättelser och vad ni kan lära av dessa.
- Försök se mönster och formulera 1-3 framgångsfaktorer som ni ser i era berättelser.
- Bekriv varje framgångsfaktor med några ord genom Menti

Återsamling i stora rummet 14:25

Vilka var framgångsfaktorerna i era berättelser?

För att skicka in era svar

Skanna QR-koden

eller

Gå in på www.menti.com

och ange kod 12 65 47 6

Framgångsfaktorer

Tillit för
varandra
under
samverkan

Att vara öppen
och visa tillit
till barns
förmåga

Förtroende

Tillit

Tid! Tillräckligt
med tid för att
kunna skapa
relationer och
få förtroende

Tid

Tid

Tid

Samarbete
mellan
institutioner

Våga fråga aktörer
utanför sin egen
verksamhet
Spännande möten
och samarbeten kan
uppstå
Flyers!

Samarbetsparter

Bra om
kulturskola och
konstinstitution
delar både plats,
resurser och
pedagoger.

Bra med
samverkan
mellan olika
verksamhetsfo
rmer

Göra
tillsammans,
inspirera
varandra

Ämnes-
överskridande
Tillsammans

Sammanföra
flera olika
eldar/drivkraf
ter.

Win win
för flera

Sammanknyta
verkliga behov.

Samarbete -
ett ömsesidigt
givande och
tagande,

Bra om alla parter
har samma
målbild, försök de
gemensamma
målen

Unik idé
som man
brinner för

Engagerade
lärare

Engagemang

Engagemang
från alla
parter

Engagemang

Passion
för det
man gör

Alla gör
det de är
bra på

Delat
ansvar

Samskapande
och dialog m
vuxenansvar

Tydlig
rollfördelning
mellan alla
parter

Flera
aktörer
med olika
kompetens

Framgångsfaktorer

Experimenterande

Praktiskt deltagande, verka fritt inom ram

Att få testa på och göra utan att vara rädd för att misslyckas

Relationer som varar.

Nätverk

Starkt team

Förtroende. Etablerade grupper som har förtroende för varandra

Närhet mellan beslutsfattare och användare.

Goda förberedelser

Förankring för samverkan på din arbetsplats/verksamhet innan projektet drar igång och längs vägen

Resurser

Pengar

Finansiering o tid o ork att söka pengar. Eldsjälar

Finansiering

Finansiering

Upptäcka nya platser

Att erbjuda en plats och verktyg för samverkan men sedan ta ett steg tillbaka och låta en ung referensgrupp driva projektet vidare.

Platsens betydelse för aktiviteten

flexibilitet

Flexibilitet

Hoppa på de möjligheter som bjuds

öppenhet

Var öppen!

Bejaka studenternas kreativitet. Säg ja!

Lyssna och var öppen för att ändra riktning.

Flexibilitet att anpassa sig efter ändrade förutsättningar

Flexibilitet.

Framgångsfaktorer

Engagerande och angelöget tema att samlas kring

Sänka prestationskraven genom val av aktivitet och material

Att fysiskt flytta ut sin verksamhet, t ex genom en workshop på sta'n för att nå nya målgrupper.

Få träffa och jobba med professionella konstnärer.

Innehållet - värdefull, viktig eller ny kunskap, något intresseväckande, ny insikt

Söka upp aktörer som delar målgrupp.

Att ta fasta på ett intresse som redan fanns.

Den fysiska platsen samt inbjudande klimat på platsen som är väl inarbetat.

Material som lockar som man inte har hemma

Tydligt sammanhang struktur

Bra att finnas där barnen finns t ex köpcent

Sänka trösklarna för att vara med

Greppbart projekt. Tydliga mål

Välj en mottaglig ålder

Hanterbart format för orten

Verkligt lyssnande

Förståelse för "brukare"

Stöttning på alla nivåer från det lokala till det regionala. Alla får känna sig delaktiga och känna ansvar

Jämlikt bemötande (tex mellan unga och institution).

Nyfikenhet

Att eleverna/barnen/ ungdomarna får känna stolthet över vad de gjort

Att vara tydlig och öppen med metoder och ramar

Att inte sätta stopp innan man har frågat

Det skadar inte att fråga - inte förutsätta att det kommer bli ett nej.

Våga fastän man inte vad ngt om slutresultatet Våga misslyckas

Mod

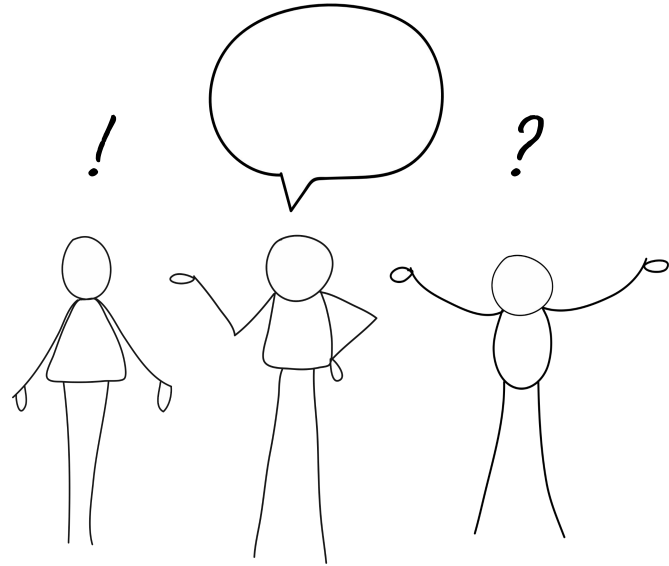
Konsultera extern kompetens

Ta vara på erfarenheterna och utveckla det vidare

Efter fikat:

Vilken fråga/ämne vill jag använda det här sammanhanget till att prata om?

Deltagarnas agenda

Vem som vill kan sätta upp en fråga/tema på agendan. Då ansvarar du för att initiera samtalet.

Nu är det

BB! BB! BB!

BB!

BB!

BB! BB! BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB!

BB! BB!

BB! BB!

BB! BB! BB!

BB! BB!

BB! BB!

Vi ses här igen klockan 15:15!

Deltagarnas agenda

Vilken fråga/ämne vill jag använda det här sammanhanget till att prata om?

Skriv upp din fråga/tema
och ditt namn

- Processen**
1. Skapa Agenda
 2. Val av samtal
 3. Samtalsrunda - (35 min) => Dokumentera på blädderblad
 4. Reflektion i helgrupp

Vem som vill kan sätta upp en fråga/tema på agendan.
Då ansvarar du för att initiera samtalet och att se till att ni dokumentar ert samtal /slutsatser på blädderblocket.

1

Dokumentation?
 bn? djulst?
 för vem? / Anna
 vad?
 Hvr? Repräsentation? BAD

3

Hur kan konstpedagogiken
 bidra till framtidens
 demokrati?
 Camilla
 o Mette

4

Konst på landsbygden
 • Hur etablerar en en plattform
 utanför tätorten/staden?
 • Vilka kultur & konstplattformar
 kan vi inspireras av och nätverka
 med.
 • Levande landsbygd
 Johanna
 Isabella
 (Sagan)

5

Hur kan
 barn & unga
 inkluderas i plan-
 ering/innehåll
 i Bästa Festiv. 2025

7

Vad är konstens "roll"
 i barn & ungas visions-
 skapande för en
 värld ut ur klimatrisen?
 Anna Karin
 Holmström
 Kommer

9

Letta H.
 Konstens
 egenskaper!
 Förutsättningar och
 betydelse

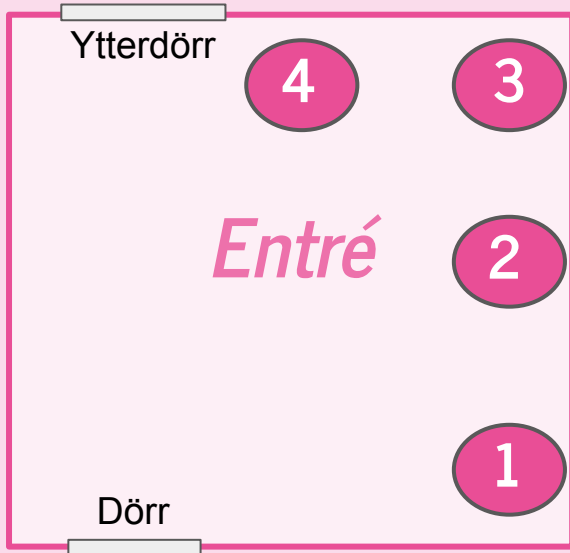
10

BÄSTA LABBET
 Bästa Biennalens
 undersökning om med-
 skapande - start dec 23
 Mathias Givell

11

Presentation:
 Digital plats för
 utställning av barns konst.
 Möjlighet att synliggöra
 barns konst och få
 inspiration till egna
 utställningar.
 Se Din Konst Karolina Nilsson
 Lone Bach Borius

*Vi samlas här i
helgrupp igen
klockan 16:00*

- x När i en pågående process är det lämpligt att ta bilder?
- x Är det ett störande moment att vi som vuxna ska dokumentera/ta bilder när barn skapar?
- x Användan med bilderna?
 - ⇒ social media
 - ⇒ finansiering
 - ⇒ symboliskt - visa "vad man faktiskt gör"
 - ⇒ verksamhetsberättelse
 - ⇒ politiken - en stark feministisk rörelse stöttas och finansieras
 - ⇒ marknadsföring
 - ⇒ representation - vilka syns inte?

/övning/ide/strategi/metod: arrangerad - vad betyder?
 i alla stadierna även workshop
 Kan de som vill bli fotografiska
 rutin
 SWOT

x Vad kännetecknas
 med det nya?

x Spårmedveten

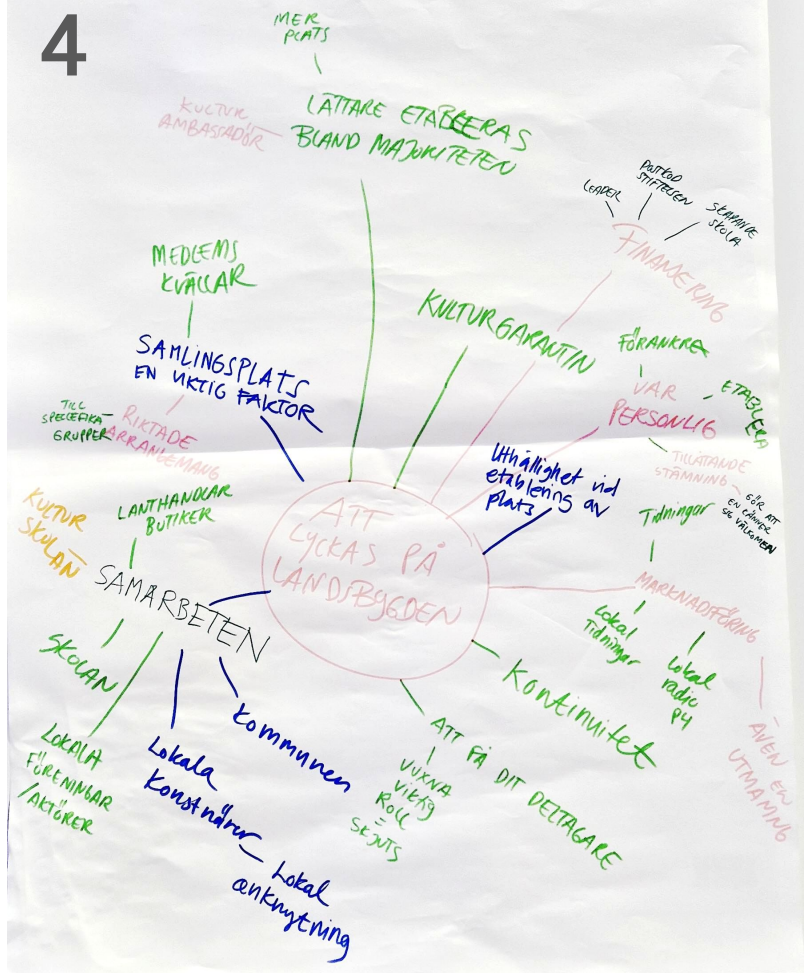
Vuxen

- * Övervakning
- x praktiska?
- x Störande moment?
- x icke ansvarigt
 på bild
- x annat utfall

Men också:

- stiltet

4

Klimat frågor handlar om identitet, inte politik

7

BB-tematik?

Kan påverka i det lilla, men krävs resurser ostr från andra verksamhets mil.

En fråga som inte går att gå ih i logiskt - behöver undersökas kreativt.

KONSTEN - PLATS FÖR VISIONERANDE & MÖTEN

Kan "konsten" våga satsa på klimatfrågan?

Psykologi - bemöta rädslor.

Bryta vår kultur-historiska norm.

Våga prata / göra något -> vända det till något positivt.

KÄLLSORTERA KONFERENS!

Samtids konst - samtids frågor - hållbarhet.

Fysiskt minne - meditation - ventil

Empati / upplevelse du bär med dig.

All we can save

9

- o ATT FÖRSTÅ VARANDRA (& KONST) ÖVER SPRÅKGRÄNSER
- o ATT MÖJLIGGÖRA OCH TA KONSTEN PÅ ALLVAR
- o ATT FÖRHANDLA OCH ARBETA I GRUPP ÄR OCKSÅ EN DEMOKRATISK PROCESS
- o ÖVNING I ATT GÖRA DEMOKRATI

labb kring han & ungas
medskapande i bla. BF 25

- Samverkan internt/externt
- existerande kompetenser
- besökarens utv. och idéer ~~framåt~~ framåt
- inventering internt / utvärdering
- 2024 labbar
- anordning / benefits / utbildning.

5 & 10

• 3D-Visualisering
av utställningsrum

• Namnge konsten?
- sekretess?

• Plats på hemsidan för eget
skapande en stund

11

TACK!

med stöd av

KULTURRÅDET

LEK FÖR DEMOKRATI

En sammanfattning av fem femteklassers förstudie till nya stadshuset i Ängelholm.

LEK FÖR DEMOKRATI

Ängelholms kommun planerar att bygga ett nytt stadshus. Vad händer när vi bjuder in barn och unga i Ängelholm till en konstnärlig process om demokrati, arkitektur, stad, konst och lek? Kan en sådan process överföras till planerarens mer formella värld, till tävlingsprogram, utformningskoncept och konstnärlig utsmyckning? Kan barns delaktighet ge ny kunskap och självkänsla till barnen själva, och samtidigt skapa nya kontaktytor inom samhället? Dessa frågor vill Form/Design Center, Lunds universitet, Konstfrämjandet Skåne, Tankesmedjan Movium vid SLU och Ängelholms kommun gemensamt undersöka i forskningsprojektet LEK FÖR DEMOKRATI inom ramen för FORMAS utlysning Gestaltad livsmiljö.

SYFTE OCH MÅL

Projektet syftar till att stärka barnens rumsliga rättigheter genom att de får möjlighet att processa, tycka till om, fantasera och leka fram skisser, byggnationer och konstverk till sin egen samtid och framtid. Vår förhoppning är att ett reellt inflytande stärker barnens tro på den egna förmågan att skapa förändring och på så vis ett frö till sin egen framtid och engagemang för de miljöer de lever i. Barnens idéer i praktiska konstnärliga processer, ligger sedan till grund för ett förslag på hur barnkonventionen kan omsättas i handling och bli en naturlig del av samhällets komposition. Det blir en metod som kan förflyttas var som helst i landet, men alltid utgå från varje plats specifika förutsättningar och de behov och erfarenheter barnen på just den platsen besitter.

Målet är att engagera fastighetsägare, kommuner, arkitekter, konstnärer, barnpedagoger och andra samhällsplanerare att utveckla hållbara och demokratiska metoder för barns inflytande i planerings- och byggprocessen.

”FNs barnkonvention är svensk lag sedan januari 2020. Det är ett stort steg för barns rättigheter, som om det tas på allvar borde få långtgående konsekvenser, inte minst för oss vuxna.

Är vi beredda att upplåta plats, tid, och beslutsrätt åt barn? Att dela makt med barn? Det är en utmaning av vår syn på vad som är rationellt. Vad som är myndigt. Vad ett barn är kapabelt att förstå och ta ansvar för.”

Kalle Brolin, HD 10 september 2021

Foto: Linda Unnhem

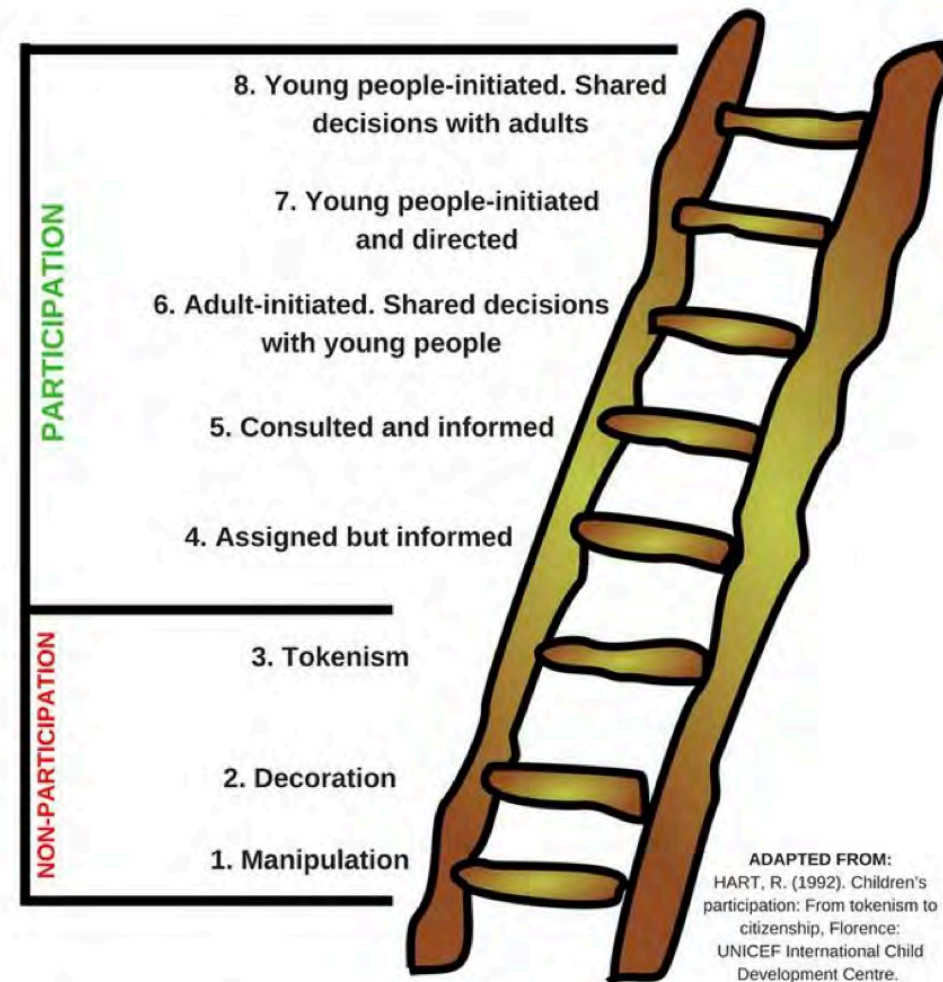
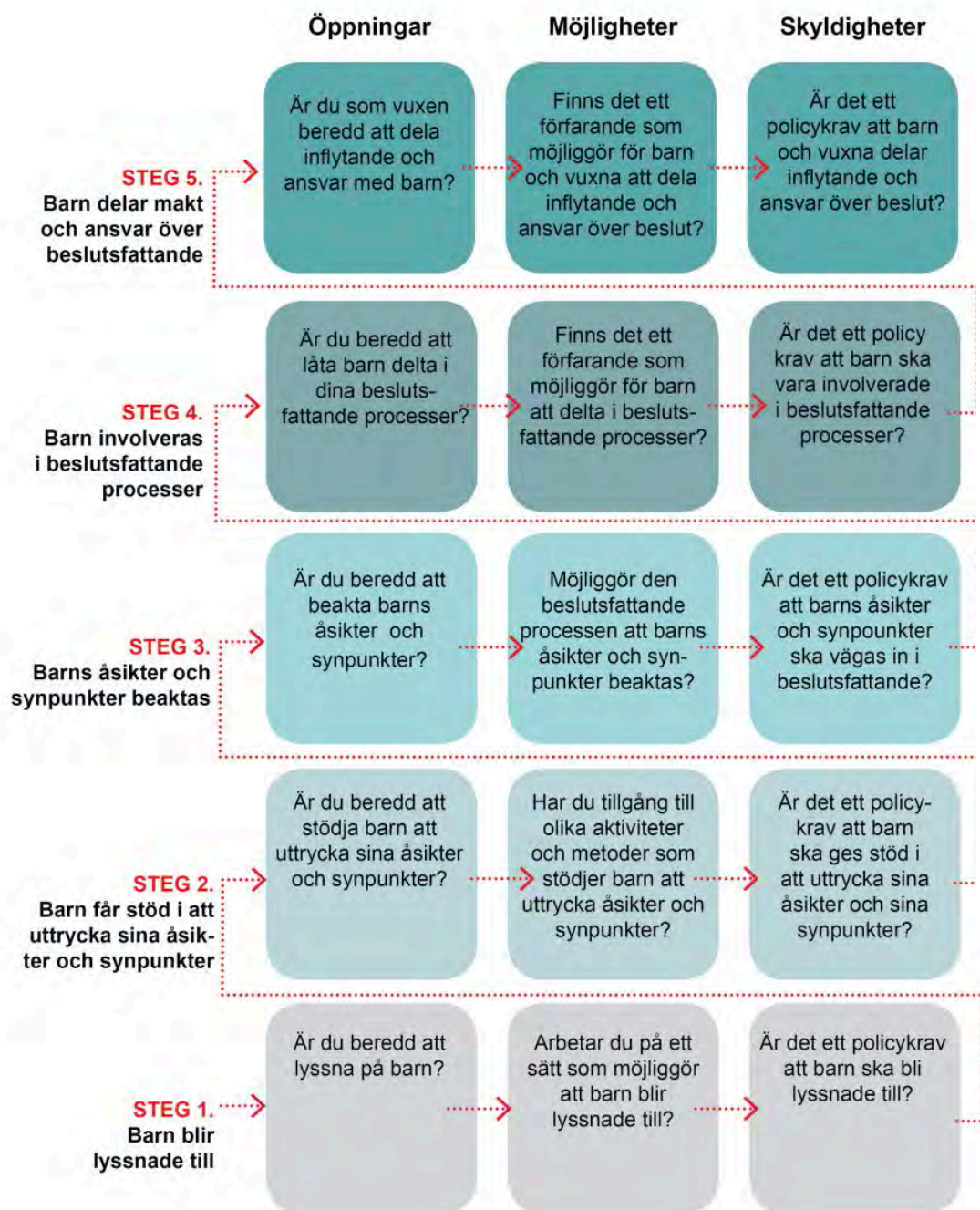

Foto: Cecilia Sterner

Medskick från eleverna till tävlingsprogrammet för ett nytt stadshus:

- De allmänna ytorna - som utemiljö, foajé, café - skall gestaltas med skala och uttryck för både barn och vuxna.
- Sittmöjligheter och uppehållsutrymmen i publika rum skall gestaltas med skala och uttryck för både barn och vuxna.
- Stadsrummet i anslutning till stadshuset skall vara en plats för både barn och vuxna att interagera med.
- Förslaget ska redovisa innovativa sätt att underlätta barnens kommunikation och inflytande
- Utformning med grönska ska medverka till att utmana gränser mellan interiöra och exteriöra rum
- Innovativa, lekfulla detaljer liksom en experimentell färgbehandling ska finnas att upptäcka som inslag på lämpliga platser

BARN & UNGAS VÄG TILL DELAKTIGHET

Delaktighetsstegen utarbetades först av Sherry Arnstein 1969 och vidareutvecklades av Roger Hart 1992.

Harry Shiers schema från 2001 visar vad som krävs av vuxna i delaktighetsprocesser med barn.

Länkar till mera om barn, lek och delaktighet:

Lek ur ett utvecklingspsykologiskt perspektiv: Peter Gray (TED Talk)

<https://youtu.be/Bg-GEzM7iTk?si=Xjua5DuCF7Od1I7y>

Barns rätt till lek beskrivet i Barnkonventionens allmänna kommentar nr 17:

<https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument/barnkonventionen/allmanna-kommentarer/allman-kommentar-nr-17.pdf>

Om barns och ungas delaktighet: Harry Shier

https://www.academia.edu/2304903/Pathways_to_participation_openings_opportunities_and_obligations

SLU Tankesmedjan Moviums nationella uppdrag att koordinera barns och ungas utemiljö:

<https://movium.slu.se/staden-och-barnen/>

MEDVERKANDE VUXNA

Projektgrupp Lek för Demokrati:

Johanna Sjögren Duhty, Form/Design Center

Lena Jungmark, Tankesmedjan Movium vid SLU

Per-Johan Dahl, Lunds Tekniska Högskola

Pernilla Theselius, Ängelholms Kommun

Cecilia Sterner, Konstfrämjandet Skåne

Konstnärlig ledare: Cecilia Sterner, Konstfrämjandet Skåne

Projektledare: Karin Olu Lindgård, Konstfrämjandet Skåne

Processledare:

Konstnär Kalle Brolin

Arkitekterna Lina Dahlström, Frida Axelsson, Lina Byberg,

Ola Nielsen och Tobias Starck från Sydväst Arkitektur &

Landskap

På plats på bygget:

Snickare/konstnär Niklas Hellberg

Snickare/konstnär Per Pålsson

Konstnär Kajsa Hilton-Brown

Trivselansvarig Marianne Sterner

TACK FÖR IDAG!

Har du frågor till oss är du välkommen
att höra av dig!

lana.jungmark@slu.se

contact@ceciliasterner.com

Lek, demokrati och medskapande – en observation

Bästa Biennalen arrangerar årligen en större konferens under vinjetten ”Konstpedagogik i förändring”. Årets konferens på Skissernas Museum i Lund, fokuserade på medskapande processer och framåtblickande. Bästa Biennalen firar i år 10 år och har 90 konstinstitutioner i nätverket. Syftet med 2023 års konferens var att lyfta medskapandeperspektivet och synliggöra nätverkets styrkor och erfarenheter – ett nätverkets ”vi. Vad vill och kan Bästa Biennalen vara om ytterligare tio år?

Konferensens innehåll och utformning samproducerades av Bästa Biennalen, Konstpedagogiskt nätverk i Skåne, Statens konstråd och Skissernas museum. Bästa Biennalen bad journalist och författare Anna Hörnell ge sin bild av konferensen.

Det är den 6 november 2023. Strax under hundra deltagare, främst från Sydsverige, tisslar inför Bästa Biennalens konferensstart i Birgit Rausingssal på Skissernas museum i Lund. I rummet finns konstpedagoger, kulturutvecklare, projektledare, forskare, konstnärer, lärare och andra som av ett eller annat skäl bryr sig om barns möten med samtidskonst. Fast vilka barn vi talar om, och hur villkoren för de där mötena ser ut – på vilket sätt vuxna är involverade, och vem som drar nytta av det – är några av de (stora!) frågor som den brokiga gruppen ska nosa på.

Årets upplaga av konferensen är uppdelad i två, med en lite mer arrangörsstyrd förmiddag och en friare, mer deltagardriven eftermiddag, alltihop under ledning av Kajsa Balkfors och Jesper Hök, båda processledare med erfarenhet från konstfältet. När arrangörer och deltagare presenterat sig för varandra är det dags för frilansande konstnären Cecilia Sterner och landskapsarkitekten Lena Jungmark från SLU-anknutna tankesmedjan Movium att hålla i dagens första stora programpunkt. De berättar om det fyraåriga tvärdisciplinära forskningsprojektet *Lek för demokrati*, som byggts upp kring planerna på ett nytt stadshus i Ängelholm. Ett gäng skolklasser fick tillsammans med konstnärer genomföra ett slags förstudie till stadshuset genom att leka fram byggen, idéer, demonstrationer och möten med makthavare. Projektet gav bland annat ett medskick till arkitekttävlingen för stadshuset, och en utställning av barnens verk på Form/Design Center i Malmö.

Presentationen av projektet väcker flera frågor och kritiska reflektioner från såväl talarna själva som åhörarna. Hur ser till exempel den konstnärliga friheten ut i ett sådant här projekt, som delvis ställer konsten i demokratin och arkitekturens tjänst? Hur stor är risken för childwash – att barnen är med i ett konstprojekt som alibi, en ruta att kryssa för, men att deras delaktighet aldrig blir mer än några färgglada teckningar när de vuxna väl tar över? Ett projekt där barn är medskapare betyder så klart inte att alla deras idéer måste förverkligas – tvärtom kan det vara en viktig upplevelse av demokrati att tvingas väga sina egna drömmar och behov mot andras – men det finns en ojämn maktfördelning som den vuxna behöver vara medveten om. Och även om barnen faktiskt *gör* avtryck, som de till exempel verkar ha gjort på Ängelholms planerade stadshus: *vilka* barn är det som gjort avtryck? Barn är inte en homogen grupp; de är lika olika som vuxna, och de barn som är lättast att engagera i ett sådant här projekt är kanske inte alltid den grupp som har störst behov av att få känna att deras röst och kreativitet spelar roll. Skolan lyfts fram av flera

deltagare som en nyckel till att nå stora och blandade grupper barn, men där kan enskilda lärare eller rektorers vana vid att arbeta med liknande projekt bli avgörande för om ett samarbete bli av.

Någonstans här märks också konferensdeltagarnas varierade utgångspunkter. Här finns kommunalt och regionalt anställda, privata aktörer, föreningar och enskilda kulturarbetare. Därtill har gruppen rest hit från många olika delar av Bästa Biennalens täckningsområde. Lejonparten av konferensens deltagare är Skånebaserade, men med skaplig representation från regionerna Halland, Kronoberg, Blekinge, Jönköpings län och Kalmar län (och ett litet stänk av deltagare från andra delar av Sverige). »Ni verkar ha det så bra i Skåne«, hör jag någonstans ifrån under förmiddagen, ett av flera tillfällen när deltagarnas olika förutsättningar förs på tal. Det stora antalet Skånebaserade aktörer speglar gissningsvis nätverkets geografiska spridning och att Bästa Biennalen fortfarande är starkast etablerad i det sydligaste länet där Bästa Biennalen startade 2013. Och därtill är Skåne med sina lila tåg och regionbussar och supercykelvägar kors och tvärs genom ett ganska folktätt landskap något annat än Jönköpings län, som har en fjärdedel av folkmängden men nästan samma yta. Vilket i sin tur är något annat än Halland, än Kronoberg, än Blekinge, än Kalmar, än Jönköping. Sådana faktorer spelar naturligtvis roll i ett samtal om hur konstprojekt ska nå så många barn som möjligt.

Och även inom länen finns det förstås geografiska skillnader – mellan delar av en stad, mellan stad och landsbygd(er). Under dagens sista programpunkt, när deltagarna själva får välja vilket ämne de vill fördjupa sig i, är det frågan om »konst på landsbygden« som engagerar flest. »Vartannat år, genom Bästa Biennalen, kan vi nå barnen i byarna«, hör jag sägas – säkert ett medvetet krasst påstående, men en ganska effektiv illustration av vilka utmaningar som finns för att skapa varaktiga platser eller sammanhang där barn på landsbygden kan möta och skapa konst.

En stor del av samtalet kommer att handla om vad som egentligen är landsbygd, och hur förutsättningarna för att engagera barn i konst därför skiljer sig åt. Är Ystad att betrakta som landsbygd, eller Dalby? Nässjö då? Vaggeryd? Svensköp? Finns det en tidning som skriver om sånt som händer på orten, har den tidningen i så fall kulturbevakning, finns det lokala handlare som kan sprida evenemang, finns det barn som kan komma till aktiviteter utan att bli skjutsade? Här lyfts också behovet av mindre nätverk – små avknoppningar som kan mötas i gemensamma utmaningar och visioner inom det bredare huvudnätverket.

Parallellt med landsbygdsdiskussionen pågår en handfull andra samtal baserade på deltagarnas önskemål: om konstens roll när barn och unga skapar visioner för en väg ut ur klimatkrisen, om Bästa Biennalens fortsatta undersökande av medskapande, om en digital plattform för barns konst, om konstens egenvärde, om dokumentationens många och svåra avvägningar.

I ett annat moment får konferensdeltagarna identifiera framgångsfaktorer i projekt de själva varit involverade i. Hårdvaluta som tid och pengar nämns flera gånger, vilket väl talar för att båda är ganska avgörande. Men mjukare eller mer svårsmåttade aspekter ryms också: tillit (till barnen, till varandra), jämlikt bemötande, optimism (att våga fråga, våga testa), att sänka prestationskraven, medskapande och flexibilitet (i fysisk plats, i verksamhetsform). Flera gånger nämns också samarbete, att olika aktörer kan komplettera varandra, dela med sig och fokusera på sina respektive kompetenser – en faktor som pekar på möjligheterna i ett stabilt, mångförgrenat nätverk. Den här gången strålar det samman i Lund, en annan gång kanske Nässjö, Laholm, Vaggeryd, Svensköp.

Ibland kan det i ett sådant här sammanhang kännas lite långt till själva kärnfrågan: konsten, och unga människors möte med den. Det finns rutor att klicka i och dokumentation och samverkansutvärdering och delaktighetsstegar och administration. Jag tror det är ganska naturligt – alla de där aspekterna behöver diskuteras för att faktiskt möjliggöra de där mötena. Men det finns också stunder när något glimrar till, där mitt emellan utvärderingar och processerna och projektstödsansökningarna. Just den här dagen händer det för mig i ett samtal om goda exempel från runt om i nätverket, när jag får höra om en nyss avklarad workshop på Kristianstad konsthall. Barn från sju års ålder fick välja ut verk ur kommunens konstsamling – som under titeln »Din konst!« utgör den pågående utställningen på konsthallen – och tillsammans med konstnären Johan Nahoj bygga en hylla att visa upp det på. Barnen som deltog fick dra på sig vita handskar och själva lyfta i och undersöka konsten för att sedan kunna snickra något som passar det enskilda verket.

Det känns som att det händer något i samtalet, med blickarna på oss som lyssnar, när vi får höra om workshoppen. Pilar som sticker i väg både framåt och bakåt i tiden: Tänk om jag hade fått göra något sådant som barn, och Tänk om jag kan få det att hända för någon annan. Det ganska enkla upplägget hakar i flera ämnen som dagens samtal kretsar runt – delaktighet, tillit, demokrati. Här är konsten, den är vår, den är din med. Javisst, lyft upp den, titta på baksidan, vrid och vänd och fundera. Jag litar på att du bär den försiktigt. Konsten här i konsthallen är inte bara något att titta på; du kan också röra vid den, bygga vidare på den, ta hand om den. Vi kan hjälpas åt.

Efter Bästa Konferensen kommer jag hem till en väns tvååring och ett hav av Duplobitar. Tvååringen framför mig har inte hunnit lära sig några dumheter som att konsten är svår eller sluten eller en vuxenangelägenhet, och kanske kan sammanhang som Bästa Biennalen bidra till att hon helt enkelt slipper sådana griller. Här är konsten, den är vår, den är din med. Att tavlorna hängde så här när du kom in i rummet (i världen) betyder inte att de måste hänga så för alltid. Det kanske finns andra sätt att hänga tavlor, eller andra tavlor att hänga upp. Kanske vill du till och med skapa något här som inte ens är tavlor. Jag litar på dig.

Anna Hörnell